

Fylkesmannen i Aust-Agder
Miljøvernavdelingen

Birkenes Sykehjem avd. vaskeri
Postboks 115
4795 Birkeland

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2015/4020 / FMAACMO

Dato
08.10.2015

Tilsynsrapport – Birkenes Sykehjem avd. vaskeri – Renseri og vaskeri landsomfattende tilsynsaksjon 2015

Inspeksjonsrapport nr.: 2015.036.I.FMAA

Hensikten med tilsynet

Fylkesmannen i Aust-Agder kontrollerte Birkenes Sykehjem avd. vaskeri den 2.9.2015. Hensikten med tilsynet var å kontrollere om bedriften overholder miljøregelverket som gjelder for kjemikaliebruk/kjemikaliehåndtering, håndtering av farlig avfall og at gode rutiner knyttet til dette er implementert i den skriftlige internkontrollen. Tilsynet er en del av en landsomfattende kontrollaksjon av vaskerier og renserier gjennomført av Fylkesmannen i samarbeid med Miljødirektoratet.

Kontaktpersoner ved kontrollen

Fra virksomheten: Wenche Flå

Fra Fylkesmannen: Bjørn Stokke
Lilian Raudsandmoen
Cecilie Moen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten beskriver resultater fra inspeksjonen. Rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Fylkesmannen avdekket ett avvik og en anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

1. Virksomheten har mangler ved sin kjemikaliedokumentasjon.

Anmerkning:

2. Virksomheten har ikke vurdert substitusjon.

Vi krever ingen tilbakemelding, og inspeksjonen avsluttes med denne rapporten.

Vi takker for god mottagelse og samarbeid på kontrolliden.

Med hilsen

Lilian Raudsandmoen
rådgiver

Cecilie Moen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Cecilie Moen, telefon: 37017832

1 Informasjon om virksomheten

Ansvarlig enhet: Birkenes Sykehjem avd. vaskeri	
Organisasjonsnr (underenhet): 987955627	Eies av: 964965870
Telefon: 37 28 15 00	E-mail: wefl@birkenes.kommune.no
Bransjenr. (NACE-kode): 87.102 – Somatiske sykehjem	

Kontrollert anlegg

Navn: Birkenes Sykehjem avd. vaskeri	Anleggsnr: 0928.0037.01
Besøksadresse: 4760 Birkeland	
Kommune: Birkenes kommune	Anleggsaktivitet: Vaskerier og renserier

2 Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet var varslet per telefon noen dager i forveien. Formålet med aksjonen er å undersøke hvordan bransjen har utviklet seg med hensyn på overholdelse av sentrale miljøkrav i løpet av de siste årene.

Hovedtema for kontrollen var:

- Internkontrollsystem m/skriftlige rutiner
- Kjemikalier og substitusjonsplikten
- Håndtering av farlig avfall
- Utslippskontroll

Rapporten omhandler de avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3 Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov (brudd på lov).

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

4 Avvik

Det ble under Fylkesmannens kontroll ved Birkenes sykehjem avd. vaskeri funnet følgende avvik:

- Avvik 1: Virksomheten har mangler ved sin kjemikaliedokumentasjon**
Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5

Birkenes Sykehjem avd. vaskeri eies av Lilleborg og alle vaskemidler kommer fra Lilleborg. Det brukes i tillegg til Omo, litt blekemiddel og Titan. Titan brukes i de tilfeller hvor de er fare for smitte. Virksomheten har sikkerhetsdatablader for alle sine produkter, men noen av disse er gamle. Sikkerhetsdatablader bør ikke være eldre enn 2-3 år. De nye sikkerhetsdatabladene inneholder mer informasjon om kjemikalienes egenskaper og påvirkninger enn de tidligere versjonene. Lilleborg som leverandør kan være behjelpelig med å skaffe oppdaterte datablader. I henhold til internkontrollforskriften er det krav om skriftlige rutiner for oppdatering av sikkerhetsdatablader.

Oppfølging:

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten etablerer rutiner for oppdatering av sikkerhetsdatablader og at nye sikkerhetsdatablader blir fremskaffet.

5 Anmerking

Det ble under Fylkesmannens kontroll ved Birkenes sykehjem avd. vaskeri funnet følgende anmerking:

- Anmerkning 1: Virksomheten har ikke vurdert substitusjon.**

Virksomheter som bruker produkter med innhold av kjemiske stoffer som kan være til skade for helse eller miljø skal jevnlig vurdere om det finnes alternative produkter som har mindre risiko for skade. Dette kalles substitusjonsplikt, jf. lov om kontroll med produkter og tjenester (produktkontrollloven) § 3a. Dette må dokumenteres skriftlig i virksomhetens internkontroll.

Selv om det er få ansatte ved reserivdelingen ved Birkenes Sykehjem forventer vi at bedriften kjenner til substistusjonskravet. Birkenes Sykehjem avd. vaskeri bruker hovedsaklig Omo og opplyste under tilsynet at Titan ikke har vært i bruk i år. I det tilfelle bedriften skulle ha behov for å ta i bruk flere kjemikalier, ber vi bedriften fremskaffe kunnskaper som gjøre dem i stand til å vurdere kjemikalier opp mot hverandre også med tanke på det ytre miljøet.

Oppfølging:

Fylkesmannen forutsetter at vaskeriet gjør seg kjent med substitusjonsplikten.

6 Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen har ingen krav om oppfølging og tilsynet avsluttes med denne rapporten. Skulle virksomheten ha noen spørsmål er det selvfølgelig ønskelig at bedriften tar kontakt.

7 Vedtak om kontrollgebyr

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriftens kap. 39 «Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven». Birkenes Sykehjem avd. vaskeri er plassert i gebyrsats 5 ved denne kontrollen. Dette innebærer at Birkenes Sykehjem avd. vaskeri skal betale kr 2 200,- i gebyr for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Miljødirektoratet vil oversende faktura med innbetalingsblankett.

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet, og sendes via Fylkesmannen i Aust-Agder. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales selv om klagen er under behandling.

8 Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten. (jf. offentligloven).

9 Regelverk

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) blant annet § 7 første ledd/andre ledd
- Lov 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester blant annet § 3 om plikt til aktsomhet og § 3a om substitusjonsplikt (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 om farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverk finner du på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no